

дослідженні проблематики співвідношення майнових прав батьків та дітей із врахуванням належного рівня захисту дитини.

Ключові слова: дитина, захист прав дитини, майнові права батьків та дітей, спільне майно подружжя, поділ майна подружжя.

Sevryukova I. Problems of protection of property rights of the child in the division of the common joint property of spouses

The article deals with the issues of protection of property rights of a child arising from the application of certain provisions of family law. In particular, this applies to the application of part 3 of Article 70 of the Family Code of Ukraine, according to which the court may deviate from the equality of shares in the division of property of the spouses. At present, the legal community is considering the need to amend the above-mentioned article of the Family Code of Ukraine in regard to the automatic determination of the child's share in the joint property of the spouses at divorce in order to guarantee the protection of the rights of the child. However, the introduction of such changes should be based on a thorough and detailed study of the relationship between the property rights of parents and children, taking into account the appropriate level of protection of the child.

In order to resolve disputes on the protection of property rights of a child, one should proceed from the assumption that the emergence of problems related to the protection of the rights of the child is the result of improper, in many cases, the functioning of the family in a modern society, that is, the family functions as a medium of conflict, not a special, socially organized association of people with a careful and respectful attitude to each other.

An increase in the proportion of the spouse with whom the child stays usually depends on the court establishing in each case the insufficient amount of child support, and other conditions often remain out of sight. Such an approach leads to a violation of the right of ownership of the alimony payer. Also, it should be borne in mind that parental responsibilities, and in particular, parental responsibilities do not remain unchanged, as the place of residence of the child, his property status, the property status of the parents may change over time, as well as the child becomes a full capacity person and loses the right to alimony. Therefore, the grounds for deprivation of the right of ownership of the payer of alimony become irrelevant in connection with the change or termination of alimony duty. However, the lost property rights of the payer can not be restored.

In our opinion, it is necessary to distinguish between legal relations concerning the property of the spouses and the alimony relations between parents and children, therefore, the implementation of the improvement of the mechanisms for protecting the rights of the child to maintenance should be carried out with the help of other legal means, for example, by securing to the child the right to use the concrete property of the payer of alimony in case of insufficient size alimony.

Key words: child, protection of children's rights, property rights of parents and children, common property of spouses, division of property of spouses, alimony.

УДК 347.78

*Володимир Васильович Сенчук,
аспірант кафедри інтелектуальної власності
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

**ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРАВОВИЙ ВИМІР
ЩОДО СФЕРИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В ЧАСТИНІ ОХОРОНИ НАЗВ ДЕРЖАВ**

Постановка проблеми. Імплементация європейських стандартів у сфері інтелектуальної власності є невід'ємною складовою виконання Україною взятих на себе зобов'язань за Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом (далі – ЄС), Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію). У цьому контексті істотна увага приділяється питанням удосконалення та уніфікації правової охорони окремих об'єктів права інтелектуальної власності, зокрема й торговельних марок. Також суттєво має зрости рівень захисту прав інтелектуальної власності. Актуальності набувають усі аспекти щодо цього об'єкта права інтелектуальної власності, зокрема й питання закріплення на рівні європейського, а отже, і подальшого відображення у національному законодавстві особливостей охорони назв держав. Адже питання охорони офіційних назв держав від недобросовісного використання є невід'ємною частиною охорони суверенітету будь-якої держави загалом. Оскільки недозволене використання державної символіки є посяганням на суверенні права відповідної держави. Крім того, таке використання державного символу особою, яка не має до нього відношення або відповідного дозволу, може ввести споживача в оману щодо похо-

дження товарів, для яких він використовується. При цьому не має значення, щодо яких товарів чи послуг здійснюється таке використання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності на торговельні марки (а саме через них реалізується впровадження охорони назв держави), дає підстави стверджувати, що, незважаючи на численні публікації, у цій сфері все ще залишається значний спектр правових проблем поза межами фундаментальних академічних досліджень.

Так, аналіз досліджень представників цивільно-правової науки з цієї проблематики дає змогу стверджувати, що основна увага приділяється питанням правової охорони чи захисту торговельних марок. На підтвердження можна навести праці А. Кодинця, О. Кохановської, В. Крижної, Н. Кузнецової, В. Луця, Р. Майданика, І. Спасибо-Фатєєвої, Р. Стефанчука та багатьох інших. Такий же висновок можна зробити й із аналізу досліджень, безпосередньо здійснюваних у сфері права інтелектуальної власності, зокрема Г. Андрощука, Т. Демченко, Ю. Капіци, О. Кашинцевої, І. Коваль, І. Кривошеїної, Н. Мироненко, О. Орлюк, М. Потоцького, Л. Работягової, О. Тверезенко. Натомість поза увагою залишаються питання використання офіційних назв держави у торговельних марках. Зазначені дослідження у вітчизняній правовій науці, незважаючи на запит практики, майже відсутні.

Метою статті є комплексне дослідження підходів ЄС загалом та окремих держав – членів ЄС в частині охорони назв держав механізмами правової охорони інтелектуальної власності.

Варто зазначити, що методологічну основу, на яку спирався автор при написанні статті, становить комплекс загальнонаукових і спеціальних методів та засобів наукового дослідження. В основі дослідження лежить загальнонауковий діалектичний метод пізнання, який дав змогу виконати наукові завдання, необхідні для розкриття мети дослідження, в єдності їх соціального змісту та юридичної форми. Також у процесі дослідження у комплексі використовувалися системно-структурний, порівняльно-правовий, формально-юридичний методи, методи аналізу та синтезу. У взаємозв'язку із правовими нормами і принципами, залежно від динаміки і статичності правової матерії, використана методологія дала можливість досягти поставленої мети.

Основні результати дослідження. В Україні триває всебічна реформа сфери інтелектуальної власності (як інституційна, так і безпосередньо законодавча). Це обумовлюється не лише потребами удосконалення правового регулювання відповідної сфери суспільних відносин, а й об'єктивними причинами, адже Україна взяла на себе зобов'язання гармонізувати національне законодавство до європейських стандартів, зокрема й у сфері інтелектуальної власності. Такі висновки випливають зі змісту положень глави 9 розділу IV Угоди про асоціацію. Статтею 193 («Процедура реєстрації») підрозділу 2 глави 9 розділу IV закріплено, що «Україна та Сторона ЄС запроваджують систему реєстрації торговельних марок, в якій відмова відповідного органу з реєстрації торговельних марок в реєстрації торговельної марки є належним чином обґрунтованою. <...> Україна та Сторона ЄС забезпечують загальнодоступну електронну базу даних заявок на торговельні марки та інформації про реєстрацію торговельних марок» [8]. Як видно з наведеного, сторони підтверджують приватноправову природу торговельних марок, на якій наголошується у фаховій літературі [1; 3; 4, с. 220–235]. При цьому завдяки закріпленим положенням у частині надання правової охорони активно реалізується не лише регулятивна, а й охоронна функція права.

Також в Угоді про асоціацію чітко визначено перелік підстав для відмов у реєстрації або визнання торговельної марки недійсною, що мають бути закріплені законодавчо. Зокрема, відповідно до ч. 2 ст. 193 «нижченаведені об'єкти не можуть бути зареєстровані як торговельні марки або у випадках, коли вони зареєстровані, можуть бути визнані недійсними:

- а) позначення, які не можуть становити торговельну марку;
- б) торговельні марки, які не мають жодної розрізняльної здатності;
- в) торговельні марки, які складаються виключно з позначень або даних, які можуть використовуватися у торгівлі для вказівки на вид, якість, кількість, призначення, вартість, географічне походження або на час виготовлення товарів чи послуг або інші характеристики товарів чи послуг;
- г) торговельні марки, які складаються виключно з позначень або даних, які стали загальноживаними у сучасній мові або у добросовісній та звичайній торговельній практиці;

е) позначення, які відображають лише: i) форми, що обумовлені природним станом самих товарів; або ii) форми товару, яка обумовлена необхідністю отримання технічного результату; або iii) форми, яка надає товарам істотної цінності;

f) торговельні марки, які суперечать публічному порядку або загальноприйнятим принципам моралі;

g) торговельні марки, які носять такий характер, що вводять споживача в оману, наприклад щодо характеру, якості або географічного походження товару чи послуги;

h) торговельні марки, які не дозволені компетентними органами і є такими, що підлягають відмові в реєстрації або визнанню недійсними згідно зі статтею 6ter Паризької конвенції» [8].

Як видно із наведеного, останній пункт h) відправляє до ст. 6ter Паризької конвенції про охорону промислової власності, положення якої напряду впливають на охорону назв держав шляхом включення таких назв до спеціальної категорії позначень, що охороняються [5]. І хоча останні десятиріччя триває активна дискусія щодо доцільності розширення цієї категорії позначень, доки вона включає герби, прапори, інші державні емблеми, офіційні знаки та клейма, які повинні охоронятися або визнаватися недійсними в якості товарних знаків. Зауважимо, що міжнародне та національне законодавство дозволяють вживати терміни «торговельна марка» та «торговий знак», «товарний знак» у контексті цього дослідження як синоніми.

Як відомо, найбільш активну діяльність у напрямі охорони назв держави механізмами інтелектуальної власності здійснює Всесвітня організація інтелектуальної власності (далі – ВОІВ), зокрема її Постійний комітет із законодавства в сфері товарних знаків, промислових зразків та географічних зазначень, який проводить відповідні опитування, займається правовою аналітикою, готує відповідні огляди [20] та намагається розробити певні позиції, що можуть пізніше бути сприйняті державами – членами ВОІВ (наприклад, *Report of the Director General to the 2017 WIPO Assemblies* [17]) загалом.

Однак для цього дослідження, а тим паче із врахуванням напрямів імплементації, нас цікавить саме досвід ЄС та його держав-членів у розв'язанні цього питання. Слід зауважити, що в ЄС тривалий час правове регулювання правової охорони торговельних марок здійснювалося на підставі Директиви ЄС від 21 грудня 1988 р. «Про наближення законодавства держав-членів, що стосується торговельних марок». Водночас істотні зміни, що відбувалися на європейському ринку, призвели до необхідності зміни правил, що призвело до прийняття Директиви Європейського Парламенту та Ради № 2008/95/ЄС від 22 жовтня 2008 р. «Про наближення законодавств держав – членів щодо товарних знаків та знаків обслуговування» (*Directive to approximate the laws of the Member States relating to trade marks (Codified version)*) [12]. Прийняття європейських директив у цьому напрямі обумовлювалося наявністю, на погляд Ю. Капіці, «не врегульованих Паризькою конвенцією розбіжностей у законодавстві держав-членів, що ставали на заваді вільному рухові товарів та свободі надання послуг та могли порушити конкуренцію» [6, с. 269]. І з цим твердженням важко не погодитися.

Аналіз положень Директиви № 2008/95/ЄС дає змогу стверджувати, що у частині охорони назв держав Директива виступила основою для формулювання згаданих вище положень Угоди про асоціацію у частині визначення переліку об'єктів, що не підлягають реєстрації або можуть бути визнані недійсними. Адже відповідно до ст. 3 Директиви № 2008/95/ЄС («Підстави відмови в реєстрації або недійсності») не можуть бути зареєстровані, або у разі реєстрації будуть визнані недійсними: «h) знаки, які без дозволу компетентних влад підлягають відхиленню або визнанню недійсними згідно зі статтею 6ter Паризької конвенції про охорону промислової власності» [12]. Прямий зв'язок із Паризькою конвенцією в частині правової охорони торговельних марок обумовлюється й п. 13 Преамбули Директиви. Беручи до уваги те, що розробники Директиви дотримуються позиції, що «не видається за необхідне проводити повне зближення законодавств держав-членів в області знаків. Достатньо обмежити зближення тими національними положеннями, які надають найбезпосередніший вплив на функціонування внутрішнього ринку» [12].

Такий підхід відповідає принципам, закладеним спочатку Договором про закони щодо товарних знаків (TLT), ратифікованим Україною у 1995 р. [2], а пізніше Сінгапурським договором про право на торговельні марки 2006 р., ратифікованим Україною у 2009 р. [7]. Загалом зазначені

підходи відповідають й принципам, на яких базується захист прав інтелектуальної власності, визначених Угодою про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угодою *TRIPS* [9]).

Якщо говорити про досвід держав – членів ЄС у частині охорони назв держав, аналіз відповідних законодавчих актів дозволяє говорити про достатньо подібні підходи з цього питання. Звичайно, на рівні національного законодавства та відомств можуть різнитися формулювання відповідних правових норм, але в цілому простежується подібність. Так, національний компетентний орган (патентне відомство чи подібна інституція) розглядає подане для реєстрації позначення як товарний знак, що складається з назви держави або містить її, з урахуванням формальних вимог і вимог по суті. Тобто, у даному разі процедура розгляду не відрізняється від загальних засад, на яких здійснюється державна реєстрація товарних знаків.

Зазвичай у європейських державах знак, що містить назву(назви) країн або складається з неї(них), не підлягає реєстрації. Виняток допускається лише тоді, коли заявник пред'являє доказ отримання дозволу відповідних органів. При цьому можуть різнитися підходи стосовно того, чи розповсюджується така заборона на назву лише відповідної держави, де здійснюється реєстрація, чи взагалі на будь-які назви держав; на повну назву чи на абревіатури також. Наприклад, у Словенії використовується практика, згідно з якою положення ст. 6ter Паризької конвенції розуміються як такі, що охоплюють назви країн [18]. Литва закріплює в національному законодавстві конкретну підставу для відмови в реєстрації в разі використання назви тільки цієї національної держави [15]. Чинний у Сербії Закон про товарні знаки забороняє реєстрацію «назви країни або її скорочення». У Законі про товарні знаки Албанії передбачено, що «знак не реєструється як товарний знак, якщо він складається з назви держави» [20]. Поряд із цим у положенні про порядок застосування цього закону уточнюється, що дана абсолютна підстава для відмови була встановлена через відсутність у назв країн розпізнавальних ознак; при наявності інших, розпізнавальних елементів, що доповнюють назву, товарний знак може бути зареєстрований, але тільки за умови відмови заявника від прав щодо назви держави.

Низка національних законодавств передбачає обмеження на реєстрацію товарного знаку, що містить назву держави, зважаючи на критерій відсутності розрізняльного характеру. У такому разі можна говорити про те, що до відповідних законодавчих актів втілюються підходи та термінологія, закладені ст. 6-quinquies B.2 Паризької конвенції. Згідно з нею не допускаються до реєстрації як товарні знаки ті позначення та зазначення, які можуть використовуватися у торгівлі для позначення географічного походження продуктів або послуг [5]. Також на користь цього підходу слугує й ст. 7 (1) (с) Регламенту (ЄС) № 207/2009 від 26 лютого 2009 р. про товарний знак Співтовариства [11]. На підтвердження даного підходу можна навести положення розділу 14 Закону про товарні знаки Норвегії; статті 5 Закону про товарні знаки Іспанії № 17/2001 від 7 грудня 2001 р.; розділу 8 (2), п 1, 2 і 4 Закону про товарні знаки Німеччини; Закону № 506/2009 про товарні знаки Словаччини; розділу 3 (1) (с) Закону про товарні знаки Сполученого Королівства від 21 липня 1994 р.; ст. 11 (4) Закону про товарні знаки і географічні зазначення Болгарії від 1 вересня 1999 р. із поправками 2010 р. [13; 16; 19; 21] тощо.

Водночас Сполучене Королівство та Бенілюкс допускають можливість реєстрації товарного знаку, який поєднується з елементами, визнаними відмінними [10; 21]. Тобто не зможе бути зареєстрованим лише той товарний знак, який буде «складений виключно» з назви географічного місця, якщо воно супроводжується елементами, що не мають розпізнавальних характеристик.

Певний вплив на реєстрацію назв держав у складі торговельних марок здійснює й європейська судова практика. У цьому сенсі слід згадати рішення Європейського Суду в об'єднаних справах C-108/97 і C-109/97, відповідно до яких назви, що позначають географічне походження (наприклад, назви країн), слід, як загальне правило, зберігати доступними для використання іншими торговцями [20]. Поява цих рішень вплинула на низку європейських країн (наприклад, Німеччину) у частині припинення поодинокі практики реєстрації назв країн у реєстрі товарних знаків. Відтак у Німеччині до виняткових випадків, коли географічна назва може бути зареєстрована як товарний знак, відносяться лише ті, коли є особливі докази того, що такий знак не може використовуватися у торгівлі як зазначення на географічне походження відповідних продуктів і послуг [13].

Ще одним винятком із правила відмови в реєстрації географічно описових знаків є випадок, коли відомство приймає особливі докази того, що така географічна назва не використовується у торгівлі як вказівка на географічне походження продуктів і послуг. Так, в Інструкції з проведення експертизи Іспанського відомства по патентах і товарних знаках зазначено, що реєстрація географічних позначень не заборонена сама по собі, крім тих випадків, коли таке найменування представляє собою виключно вказівку на походження продуктів чи послуг [19]. При цьому виняток, що стосується офіційних емблем Іспанії, не поширюється на найменування «Іспанія» і назви інших держав, які можуть охоронятися від присвоєння відповідно до загального винятку, що стосується географічних зазначень.

Натомість в Італії в національному законодавстві немає конкретного положення щодо недопустимості реєстрації назв країн як товарних знаків. У цих випадках застосовуються загальні принципи законодавства щодо товарних знаків. Зокрема, в законі йдеться, що «права на зареєстрований товарний знак не наділяють власника правом забороняти іншим особам використовувати в торгівлі зазначення на географічне походження продуктів чи послуг...» [14]. Водночас при проведенні експертизи заявок на реєстрацію товарних знаків, що містять назву країни, Італійське відомство з патентів і товарних знаків особливу увагу приділяє саме розрізняльним характеристиками такого знаку.

У Норвегії допускається можливість зареєструвати описовий знак, що складається з назви країни, на підставі отриманої розрізняльної здатності [16]. Це стосується випадків, коли знак набув широкої популярності як вказівка заявника на комерційне походження у межах відповідного ринку. Однак насправді стосовно знаку, що складається тільки з назви країни, заявнику буде складно довести наявність розрізняльного характеру, оскільки відповідні споживачі будуть швидше сприймати такий знак як назву країни, а не тільки як вказівку на комерційне походження.

До законодавчих підстав, за якими товарний знак, що містить назву держави, не підлягатиме реєстрації, відноситься й умова, якщо позначення вважається таким, що вводить в оману. Причому ця умова притаманна більшості європейських держав, адже вони у цьому разі виходять не лише з підходів, закріплених Паризькою конвенцією, а й Директивою №2008/95/ЄС, згідно з якою товарні знаки не підлягають реєстрації, якщо вони «вводять в оману громадськість, зокрема, щодо сутності, якості або географічного походження товарів або послуг» [12]. Відповідний підхід впливає й з положень ст. 7 (1) (g) Регламенту Ради (ЄС) №207/2009 від 26 лютого 2009 р. Такі підходи закріплено законодавством Сполученого Королівства та Франції (зокрема, статті L711-2 (b) і L711-3 (c) Кодексу про інтелектуальну власність Франції від 1 липня 1992 р.) [20]. Зі свого боку законодавство Сполученого Королівства передбачає, що заперечення повинно вноситися щодо реєстрації знаків, що включають географічні назви й образотворчі елементи, що вказують на географічне походження, а також їх варіації, якщо таке географічне місце має певну репутацію у зв'язку з відповідними продуктами або послугами [21]. Підстава для такого заперечення така: використання географічної назви, що має репутацію, створює у споживачів «очікування», вводячи їх в оману в тому разі, якщо дійсність не відповідає цим очікуванням.

Висновки. Імплементация європейських стандартів у сфері інтелектуальної власності є невід'ємною складовою виконання Україною взятих на себе зобов'язань за Угодою про асоціацію. Одним із напрямів імплементації є гармонізація європейського законодавства у частині правової охорони торговельних марок. Стосовно цього об'єкта особливого значення набуває питання охорони назв держав засобами охорони інтелектуальної власності. Оскільки питання охорони офіційних назв держав від недобросовісного використання є невід'ємною частиною охорони суверенітету будь-якої держави загалом. Окрім цього, професійна спільнота дійшла згоди, що використання назв країн є важливою частиною ідентифікаторів національного брендингу. Відповідно, держави мають на рівні національного законодавства захищати такі назви від неправомірного використання та сприяти їх конструктивному застосуванню під час реалізації стратегій національного брендингу. Для України це має особливе значення у процесі самоідентифікації української нації, визначення України як суб'єкта, а не об'єкта міжнародної політики; розвитку зон вільної торгівлі з країнами та регіонами світу, зокрема ЄС, виконання стратегічних завдань розвитку, обумовлених актами державної влади.

Недозволене використання державної символіки є посяганням на суверенні права відповідної держави. Крім того, таке використання державного символу особою, яка не має до нього відношення або відповідного дозволу, може ввести споживача в оману щодо походження товарів, для яких він використовується. При цьому не має значення щодо яких товарів чи послуг здійснюється таке використання.

Досвід ЄС загалом та окремих держав – членів ЄС дає змогу стверджувати, що в європейському законодавстві прийнятим є підхід, за якого в національному законодавстві закріплюються особливості правової охорони назв держав. Існує низка способів охорони назв країн на різних етапах до і після реєстрації товарного знаку. При цьому щодо назв країн у законодавстві європейських країн застосовуються загальні підстави для відмови в реєстрації знаків, а саме: у яких немає розпізнавальних характеристик, які мають описовий характер, суперечать громадському порядку, вводять в оману, обманюють або дають неправдиву інформацію. Зазначений досвід має бути більш повно закріплений у національному законодавстві з правової охорони торговельних марок у процесі імплементації європейських стандартів.

Використані джерела

1. Демченко Т. С. Правова охорона загальновідомих і знаменитих знаків у міжнародній практиці та в Україні / Т. С. Демченко // Вісник господарського судочинства. – 2001. – № 3. – С. 198–206.
2. Договір про закони щодо товарних знаків від 27 жовтня 1994 р. (договір ратифіковано Законом України від 13 жовтня 1995 р. № 380/95-ВР) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_102.
3. Кодинець А. О. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг у цивільному праві України : дис. ... канд. юрид. наук / А. О. Кодинець. – К., 2006. – 219 с.
4. Основи інтелектуальної власності : навч. посібник / О. П. Орлюк (кер. авт. кол.), А. О. Кодинець, Ю. В. Носік та ін. ; за ред. О. П. Орлюк. – К. : Інтерсервіс, 2016. – 382 с.
5. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року (з наступними переглядами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
6. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / за ред. Ю. М. Капіці ; кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. – К. : Слово, 2006. – 1104 с.
7. Сінгапурський договір про право товарних знаків від 27 березня 2006 р. (Договір ратифіковано Законом України від 15 квітня 2009 р. № 1263-VI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_h54.
8. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: ратифікована 16 вересня 2014 року Верховною Радою України та Європейський парламентом [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
9. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРІПС) від 15 квітня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/981_018.
10. Benelux: Protection of country names. WIPO, SCT/29, May 27–31, 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wipo.int/export/sites/www/sct/en/comments/pdf/sct29/benelux.pdf>
11. Council Regulation (EC) No 207/2009 of 26 February 2009 on the Community trade mark (codified version) (Text with EEA relevance) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32009R0207>.
12. Directive 2008/95/EC of the European Parliament and of the Council of 22 October 2008 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks (Codified version) (Text with EEA relevance) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32008L0095>.
13. Germany: Possible area of Convergence No. 1. Notion of Country Name. WIPO, SCT/37, March 27–30, 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wipo.int/export/sites/www/sct/en/comments/pdf/sct37/germany.pdf>
14. Italy: Information Regarding The Protection Of Country Names With Respect To The Registration Of Trademarks. WIPO, SCT/29, May 27–31, 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wipo.int/export/sites/www/sct/en/comments/pdf/sct29/italy.pdf>.
15. Lithuania: Protection of country names. WIPO, SCT/29, May 27–31, 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <http://www.wipo.int/export/sites/www/sct/en/comments/pdf/sct29/lithuania.pdf>.
16. Norway: Information on the Protection of Country Names in Norway. WIPO, SCT/29, May 27–31, 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wipo.int/export/sites/www/sct/en/comments/pdf/sct29/norway.pdf>.
17. Report of the Director General to the 2017 WIPO Assemblies. URL: http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_1050_2017.pdf
18. Slovenia: Protection of country names. WIPO, SCT/29, May 27–31, 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wipo.int/export/sites/www/sct/en/comments/pdf/sct29/slovenia.pdf>.
19. Spain: Possible area of Convergence No. 1. Notion of Country Name. WIPO, SCT/37, March 27–30, 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wipo.int/export/sites/www/sct/en/comments/pdf/sct37/spain.pdf>
20. Standing Committee on the Law of Trademarks, Industrial Designs and Geographical Indications: Revised Draft Reference Document On The Protection Of Country Names Against Registration And Use As Trademarks. Thirty-fourth Session Geneva,

November 16 to 18, 2015. SCT/34/2. October 15, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.wipo.int/edocs/mdocs/sct/en/sct_34/sct_34_2.pdf.

21. United Kingdom: Protection of country names. WIPO, SCT/29, May 27–31, 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.wipo.int/export/sites/www/sct/en/comments/pdf/sct29/united_kingdom.pdf.

Сенчук В. В. Європейський правовий вимір щодо сфери інтелектуальної власності в частині охорони назв держав

У статті розглядаються завдання, які стоять перед Україною у частині імплементації європейських стандартів у сфері інтелектуальної власності за Угодою про асоціацію України з Європейським Союзом щодо охорони назв держав. Робиться висновок, що питання охорони офіційних назв держав від недобросовісного використання є невід'ємною частиною охорони суверенітету будь-якої держави загалом. Також використання назв країн є важливою частиною ідентифікаторів національного брендингу. Наголошується, що для України це має особливе значення в процесі самоідентифікації української нації, розвитку зон вільної торгівлі з країнами та регіонами світу, зокрема ЄС, виконання стратегічних завдань розвитку.

На підставі аналізу досвіду ЄС та деяких держав – членів ЄС робиться висновок, що в європейському законодавстві прийнятим є підхід, за якого в національному законодавстві закріплюються особливості правової охорони назв держав. Існує цілий ряд способів охорони назв країн на різних етапах до і після реєстрації товарного знаку. При цьому щодо назв країн у законодавстві європейських країн застосовуються загальні підстави для відмови в реєстрації знаків. Це стосується знаків, у яких немає розпізнавальних характеристик, які мають описовий характер, суперечать громадському порядку, вводять в оману, обманюють або дають неправдиву інформацію. Зазначений досвід має бути знайти свого більш повного закріплення у національному законодавстві з правової охорони торговельних марок у процесі імплементації європейських стандартів.

Ключові слова: євроінтеграція, Європейський Союз, інтелектуальна власність, охорона назв держав, торговельна марка, товарний знак.

Senchuk V. European legal dimension relative to the sphere of intellectual property in terms of protection of names of states

The article discusses the challenges faced by Ukraine regarding implementation of European standards in the field of intellectual property under the Agreement on Association of Ukraine with the EU on the protection of names of States. It is concluded that the protection of official names of States against misuse is an essential part of the protection of sovereignty of any state as a whole. Also in the world proved that the use of country names is an important part of the identifiers of nation branding. Accordingly, States must at the level of national legislation to protect these names from misuse and to promote their constructive use in the implementation of a nation branding strategy. It is emphasized that for Ukraine it is of particular importance in the process of self-identification of the Ukrainian nation, the development of free trade zones with countries and regions of the world, particularly the European Union, the implementation of strategic development objectives.

It is emphasized that the use of state symbols by a person who is not involved, or a permit, may impose consumer confusion regarding the origin of goods for which it is used. It does not have a value for any goods or services is such use.

Based on the analysis of the experience of the EU and individual member States of the EU concluded that the European legislation is adopted by the approach in which national legislation enshrines features of the legal protection of names of States. There are a number of ways of protecting the names of countries at different stages before and after the registration of the trademark. With respect to country names in the legislation of European countries shall apply the General grounds for refusal of registration of marks. This applies to characters that have no distinguishing characteristics that are descriptive, contrary to public order, mislead, deceive, or give false information. Indicated experience should be to find a more complete entrenchment in national law of legal protection of trademarks in the process of implementation of European standards.

Key words: European integration, European Union, intellectual property, protection of names of States, trade mark, trademark.

УДК 343.211

*Павло Леонідович Слободянюк,
суддя Шевченківського районного суду м. Києва*

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ
ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ, ПОТЕРПІЛОЇ ВІД ЗЛОЧИНУ**

Постановка проблеми. Права та свободи людини, їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави (ст. 3 Конституції України). У контексті розбудови України як правової держави на основі Конституції України 1996 р. проблема гарантій реалізації та забезпечення прав і свобод людини з кожним роком поставала перед державою все гостріше і на сьогодні залишається чи не найбільш актуальною. Особливо це стосується захисту прав людини, потерпілої